

Savivaldybių žinios

Nr. 9 (935)

2024 m. rugsėjo 16 d.

LIETUVOS SAVIVALDYBĖS 2024

NAUJAJAI AKMENEI –

75!

2 p.

Minėdami Naujosios Akmenės miesto 75-ąsias įkūrimo metines, Akmenės rajono meras Vitalijus Mitrofanovas (dešinėje) Tarybos įgaliotas neatlygintinai perdavė mokyklinį autobusą Lvovo srities Skhidnytsia miesto bendruomenei ir jos merui Ivan Piliak.

KOKIOMIS NUOTAIKOMIS RUGSĖJO 1-ĄJĄ PASITIKO ŠALIES SAVIVALDYBĖS _____ 3–11 p.
PANEVŽIO REGIONO SAVIVALDYBĖS SUSITARĖ DĖL REGIONO FUNKCINĖS ZONOS STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO _____ 14 p.
PASAULINĖ TURIZMO DIENA LIETUVOJE _____ 16–17 p.

Savivaldybės meras Vitalijus Mitrofanovas surengė priėmimą užsienio delegatams ir Akmenės rajono savivaldybės tarybos nariams.

Rugpjūčio pabaigoje Naujoji Akmenė tris dienas minėjo ypatingą jubiliejų – 75-ąsias miesto įkūrimo metines. Rajono gyventojai sulaukė gausių užsienio svečių iš Duobelės (Latvija), Bochoolto (Vokietija), Konino (Lenkija), Viru-Nigulos (Estija), Shidnycios (Ukraina), Rustavi (Sakartvelas). Svečiai aplankė Akmenės krašto ir rajono objektus, kuriais didžiuojasi akmeniškiai: Sporto ir sveikatingumo centrą, Ventos regioninio parko lankytojų centrą, Menčių karjerą ir kt. Svečiai pakviesti sudalyvauti ir tradiciniu tampančiame, jau penktajame, Baltame vakare, šurmuliavusiame prie miesto Kultūros rūmų. Kaip ir visi renginio dalyviai jie vilkėjo baltus drabužius, klausėsi muzikos, šoko.

Savivaldybės meras Vitalijus Mitrofanovas surengė priėmimą užsienio delegatams ir Akmenės rajono savivaldybės tarybos nariams. Buvo sakomos šventinės sveikinimo kalbos, keistasi suvenyrais, prisiminta bendravimo istorija.

Šiomet sukako 25-eri metai, kai buvo pasirašyta bendradarbiavimo sutartis su Konino miestu ir 5-eri su Rustavi, taip pat 5-eri metai nuo Ketinimų protokolo dėl bendradarbiavimo su Viru-Nigula savivaldybe pasirašymo. Pagrindinėje miesto Leopoldo Petravičiaus aikštėje prie vieno iš betoninių kalnelių atidengti herbai miestų ir rajonų, su kuriais Akmenės rajono savivaldybė yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartis: Duobelės, Konino, Bochoolto ir Rustavi.

Visos užsienio šalių delegacijos, nešinos vėliavomis, drauge su šimtais akmeniškų, dalyvavo šventinėse eitynėse. Delegacijų vadovai iš pagrindinės scenos sveikino akmeniškius su Naujosios Akmenės miesto 75-mečiu.

Ukrainiečių delegacijos vadovas Skhidnysios miesto meras Ivan Piliak Akmenės rajono savivaldybės merui Vitalijui Mitrofanovui už nuolatinę pagalbą ir paramą ginklu nuo priešų besiginančiai Ukrainai ir ukrainiečiams, prisiglaudusiems Akmenės krašte, įteikė atminimo ženklą „Garbės žvaigždė“. Šis apdovanojimas įteiktas Skhidnysios tarybos XXXIII sesijos aštuntojo šaukimo sprendimu.

Savivaldybė, minėdama Naujosios Akmenės miesto 75-ąsias įkūrimo metines, dar kartą parodė savo solidarumą ir paramą Ukrainai, neatlygintai perduodama mokyklinį autobusą Mercedes Benz Sprinter 311 CDI Lvovo srities Skhidnysia miestui. Nors autobusas nėra naujas, jis vis dar puikiai tarnauja ir bus vertingas Skhidnysios bendruomenei, ypač vaikų vežimui į mokyklą.

Svarbu pažymėti, kad tai nėra pirmoji Akmenės rajono savivaldybės suteikta parama Ukrainai. Nuo 2022 m. savivaldybė jau skyrė maisto pro-

Skhidnysios miesto meras Ivan Piliak merui Vitalijui Mitrofanovui (kairėje) už nuolatinę pagalbą ir paramą įteikė atminimo ženklą „Garbės žvaigždė“.

duktų, generatorių bei perdavė du automobilius, taip prisidėdama prie humanitarinės pagalbos šaliai, kuriai to itin reikia. Ši nuolatine parama atspindi ryžtingą Akmenės rajono bendruomenės įsipareigojimą remti Ukrainą ir jos žmones.

Informacinių šaltinių teigimu, š.m. rugsėjo 1 d. Rusijos kariuomenė Ukrainoje buvo susprogdinusi ir visai sugriovusi 365 mokyklas, pažeidusi beveik 4000 mokyklų. Trečdalis Ukrainos mokinių mokėsi nuotoliniu būdu, sprogdinamo Charkovo miesto vaikai mokėsi požeminėse metro stotyse.

***

XVII a. Naujosios Akmenės vietoje minimas Akmenės dvarui priklausęs Karpėnų kaimas. 1948 m. Karpėnuose pradėjus statyti cemento gamyklą, prie jos ėmė augti gyvenvietė. 1952 m. pavadinta Naujosios Akmenės vardu. 1965 m. Naujoji Akmenė gavo miesto teises ir tapo Akmenės rajono centru.

Jauno Naujosios Akmenės miesto istorija glaudžiai susijusi su cemento gamykla, vėliau kombinatu, gamybiniu susivienijimu „Akmencementas“, taip pat statybinių medžiagų gamybiniu susivienijimu, kurio viena iš veiklos sričių – cemento žaliavos klinčių kasimas.

Iš kelių dailininko Arvydo Každailio pasiūlytų variantų, pritarus vietos gyventojams, nuspręsta Naujosios Akmenės herbe pavaizduoti du simbolius. Į sidabrinę skydo galvą įdėti du raudonas sukryžiuotus kirtiklius, o pagrindiniame juodame lauke pavaizduoti raudoną auksu liepsnojantį ugnies ratą. Istoriniai kirtikliai simbolizuoja senąją kalnakasybą (klinčių gamybą), o raudonas liepsnojantis ratas primena pagrindinį miesto atsiradimo ir vietos verslo šaltinį – cemento gamybą.

Parengta pagal Jolantos Šiurkuvienės inf.

Savivaldybių žinios

„Savivaldybių žinios“ leidžiamas nuo 1996 m. Markučių g. 15, LT-11347 Vilnius, el. p. info@savzinios.lt, interneto svetainė www.savzinios.lt
Direktorė Lina Belevičienė, tel. 8685 39454, redaktorius Romas Gurklys, tel. 8685 39452,

Facebook savzinios leva Cataldo, cataldoieva@gmail.com
Tiražas 3500 egz.
ISSN 1392-2467

Mūsų partneriai
STRUCTUM
Mano Kraštas

Šilutės rajono savivaldybės meras
Vytautas Laurinaitis

Prieš pradėdamas mokslo metus Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (SMSM) kalbėjo apie teigiamus pokyčius švietimo sistemoje. Mokytojams didinamas darbo užmokestis. Tūkstantmečio mokyklos (TŪM) programoje dalyvauja 270 mokyklų iš 58 Lietuvos savivaldybių. Jau įgyvendinta arba šiuo metu įgyvendinama 48,1 proc. visų šioje programoje numatytų veiklų, savivaldybės pasiekė daugiau nei 66 mln. eurų, skirtų mokyklų veiklai tobulinti. Rengiantis įtraukiamam ugdymui 2020–2024 metais švietimo pagalbos finansavimui skirta beveik 577 mln. eurų, įsteigtas Lietuvos įtraukties švietime centras ir regioniniai specialiojo ugdymo centrai.

Kokiomis nuotaikomis Rugsėjo 1-ąją pasitiko šalies savivaldybės, kalbamės su Lietuvos savivaldybių asociacijos (LSA) Švietimo ir kultūros komiteto pirmininku, Šilutės rajono savivaldybės meru **Vytautu Laurinaičiu**.

Gerb. mere, esate LSA Švietimo komiteto pirmininkas, kokia švietimo situacija šalies savivaldybėse?

Švietimo situacija Lietuvos savivaldybėse yra įvairi, priklausanti nuo regioninių skirtumų, demografinių pokyčių ir savivaldybių politikos. Daugelyje savivaldybių, ypač mažesniuose miesteliuose ir kaimo vietovėse, moksleivių skaičius mažėja. Dalyje regioninių savivaldybių trūksta mokytojų, ypač matematikos, informacinių technologijų, fizikos. Tai apsunkina ugdymo procesą. Didelėse savivaldybėse mokytojų pasiūla dažnai geresnė, tačiau ir čia esama problemų. Švietimo galimybes ir paslaugas regionuose labai priklauso nuo sociodemografinių veiksnių. Mažėjantis gyventojų skaičius kaimiškose vietovėse – auganti grėsmė mokyklų išlikimui. Didmiesčiuose augantis vaikų skaičius reikalauja papildomų išteklių ir infrastruktūros plėtros. Taigi Lietuvos savivaldybių švietimo situacija kinta priklausomai nuo vietovės ir yra veikiami ekonominių, socialinių ir demografinių veiksnių.

KOKIOMIS NUOTAIKOMIS RUGSĖJO 1-ĄJĄ PASITIKO ŠALIES SAVIVALDYBĖS

Kokia LSA Švietimo komiteto pozicija dėl atsiradusių prielaidų regionuose uždaryti dalį gimnazijų?

LSA Švietimo komitetas, kuris atstovauja savivaldybių interesams švietimo klausimais, laikosi pozicijos, kad reikia labai atsakingai vertinti sprendimus dėl mokyklų, ypač gimnazijų, uždarymo regionuose. LSA akcentuoja, kad švietimas turi išlikti prieinamas visiems mokiniams, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos. Gimnazijų uždarymas gali turėti neigiamų socialinių ir ekonominių pasekmių regionams, ypač kaimo vietovėms, kur mokykla dažnai yra bendruomenės centras. LSA ragina ieškoti būdų, kaip išlaikyti mokyklų tinklą gyvybingą, pavyzdžiui, pasitelkiant skaitmenines technologijas ir lankstesnes mokymo formas. Komitetas taip pat pabrėžia, kad tam, kad regionuose būtų išlaikytos gimnazijos ir kitos švietimo įstaigos, reikalingas lankstesnis SMSM požiūris, didesnė valstybės parama, ypač infrastruktūros gerinimui, transporto organizavimui bei švietimo kokybės užtikrinimui.

LSA Švietimo komitetas supranta, kad tam tikrose situacijose mokyklų ar gimnazijų uždarymas gali būti neišvengiamas, tačiau laikosi nuomonės, kad tai turėtų būti paskutinis sprendimas, kai nebėra kitų alternatyvų užtikrinti prieinamą ir kokybišką švietimą regionuose.

Kiek šalyje pastatyta naujų ugdymo įstaigų: darželių, bendrojo lavinimo mokyklų?

Lietuvoje per pastaruosius kelerius metus buvo pastatyta naujų ugdymo įstaigų, tačiau jų skaičius nėra didelis, nes daug dėmesio buvo skiriama esamų mokyklų ir darželių modernizavimui bei renovacijai, o ne visiškai naujų įstaigų statybai.

Naujų darželių statybos poreikis per pastaruosius metus augo ypač didmiesčiuose, pavyzdžiui, Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje, kur pastebimai daugėja gyventojų ir vaikų. Miestuose vis dar trūksta ikimokyklinio ugdymo vietų, todėl pastaraisiais metais keliose savivaldybėse buvo pastatyta naujų darželių. Kaimo vietovėse ir mažesnėse savivaldybėse naujų ugdymo įstaigų statyba vyksta retai. Vietoje to, dažniausiai vykdomos mokyklų reorganizacijos arba jungimai, kadangi moksleivių skaičius mažėja. Kai kuriose savivaldybėse, kuriose pastebimas vaikų skaičiaus augimas (pvz., žiedinėse savivaldybėse), buvo pastatyta ar planuojama statyti naujų darželių.

Kelerius metus iš įvairių tribūnų buvo kalbama apie įtraukujį ugdymą, nuo rugsėjo jis prasideda. Kaip savivaldybės tam pasirengė?

Savivaldybės rengėsi įtraukiamam ugdymui kelerius metus, investuodamos į infrastruktūrą, specialistų mokymą ir papildomą švietimo pagalbą. Nepaisant investicijų, kai kurios savivaldybės susiduria su iššūkiais, ypač mažesniuose miesteliuose, kur trūksta specialistų ir modernios infrastruktūros. Kai kur mokyklos nėra visiškai pritaikytos specialiųjų poreikių vaikams, o specialistų pritraukimas į regionus vis dar yra didelė problema. Savivaldybės yra pasiruošusios įtraukiamam ugdymui, tačiau kai kuriose srityse dar reikia ir Vyriausybės kartu su ŠMSM papildomų pastangų, kad būtų užtikrintos vienodos galimybės visoje šalyje.

Kokie pokyčiai Tūkstantmečio mokyklų kūrime: rezultatai, problemos?

TŪM programa, nors ir ambicinga bei siekianti modernizuoti Lietuvos švietimo sistemą, susiduria su keliais reikšmingais iššūkiais ir problemomis. Skirtingos savivaldybės yra gavusios nevienodą finansavimą. Kai kuriose savivaldybių mokyklose prasta infrastruktūros būklė. Joms reikia didesnių investicijų.

Įgyvendinant programoje numatytas veiklas ar pokyčius, dažnai susiduriama su biurokratinėmis procedūromis, kurios lėtina tiek finansavimą, tiek veiklų įgyvendinimą. Dėl to mokyklų modernizavimas vyksta lėčiau, nei planuota. TŪM programa yra labai ambicinga, tačiau dažnai nesuderinama su ribotais finansiniais ir žmogiškaisiais resursais. Tai lemia per didelį mokyklų krūvį ir lėtą pokyčių įgyvendinimą. Siekiama įtraukti daug įvairių sričių (infrastruktūros gerinimas, mokymo programos atnaujinimas, mokytojų kvalifikacijos kėlimas). Tai gali sukelti sunkumų efektyviai sutelkti resursus vienai problemai išspręsti.

O kokia švietimo situacija Šilutės rajone: mokyklų ir mokinių skaičiaus pokytis, įtraukusis ugdymas, mokytojų ir švietimo specialistų poreikis?

Šilutės rajono savivaldybėje mokinių skaičius kelerius metus išlieka stabilus, įtraukusis ugdymas bendrojo ugdymo mokyklose vykdomas jau keleri metai. Mokytojų ir švietimo specialistų trūksta – tikrai nesame išskirtiniai. Ypač tikslųjų mokslų mokytojų bei švietimo pagalbos specialistų trūkumą.

Kalbino Gerda Belokopytova

PASKELBTI LIETUVOS MIESTAI, KURIE BUS VAIZDUOJAMI ANT „AIRBALTIC“ LĒKTUVŲ

Rugpjūčio 22 d. baigėsi Lietuvos savivaldybių varžytuvės dėl oro linijų bendrovės „airBaltic“ paskelbto konkurso, kurie miestų pavadinimai bus ant Airbus A220-300“ orlaivių. Konkursas, surengtas minint Baltijos kelio 35-ąsias metines, sulaukė didelio susidomėjimo ir dalyvių skaičiaus tiek Baltijos šalyse, tiek už jų ribų. Iš viso konkurse surinkta daugiau nei milijonas balsų.

Konkurso metu buvo atrinkti 48 miestai – po 16 iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Iš Lietuvos vardinius lėktuvus turės šie miestai: Alytus, Anykščiai, Biržai, Druskininkai, Joniškėlis, Kėdainiai, Klaipėda, Molėtai, Rokiškis, Šilalė, Šilutė, Tauragė, Ukmergė, Vilnius, Visaginas, Zarasai. Visus rezultatus galima rasti čia: <https://vote.airbaltic.com/lt/>.

Konkurse galėjo dalyvauti visi norintys, o balsuoti buvo galima vieną kartą per dieną. Dalyviai galėjo balsuoti už bet kurį Latvijos, Estijos ar Lietuvos miestą, turintį oficialaus miesto statusą, nepriklausomai nuo jų tautybės, pilietybės ar gyvenamosios vietos. Geriausiai sekėsi tiems, kurie kviesdami balsuoti už juos ar apsilankyti viename ar kitame mieste pridėjo #LithuaniaCoCreate.

„#LithuaniaCoCreate iniciatyva yra daugiau nei tiesiog rinkodaros kampanija – tai kūrybiškumo ir bendradarbiavimo skatinimas visoje

Bene daugiausiai balsų iš Lietuvos savivaldybių surinko Druskininkai

šalyje. Ji suteikia galimybę kiekvienam prisidėti prie Lietuvos žinomumo pasaulyje, dalijantis unikaliois istorijomis ir vaizdais apie mūsų miestus bei kultūrą. Ši iniciatyva stiprina mūsų nacionalinį identitetą, sujungia bendruomenes ir skatina turizmą, kaip tai puikiai parodė „airBaltic“ konkursas, kuris suvienijo milijoną balsavusiųjų, – sako iniciatyvos #LithuaniaCoCreate kūrėjos „Lighthouse neuromarketing lab“ agentūros vadovė Sandra Liekytė-Kiežienė ir sveikina savivaldybes, išradingai pasinaudojusias grotažyme.

Naujuosius metus sutikite pas Kalėdų senelį LAPLANDIJOJE!

TIESIOGINIS skrydis VILNIUS – OULU! Greita, paprasta ir nebrangu!
Neišdildomi įspūdžiai, rogės traukiamos haskių ir nykštukų dirbtuvės

Mūsų ieškokite:

www.interluxtravel.lt

Konstitucijos pr. 12 (1 aukštas) LT-09308 Vilnius, Lietuva

(+370) 527 86 835; (+370) 650 51 568

info@interluxtravel.lt

NAUJIENA!

**LAPLANDIJA
LĒKTUVU**

**2024.12.29
nuo 499€**

TIESIOGINIS skrydis Vilnius – Oulu

**INTERLUX
TRAVEL**

DIDŽIAUSIA IKIMOKYKLINIO UGDYMO ĮSTAIGA KAUNE: „NUO NULIO“ STATOMAS JAU ANTRAS DARŽELIS

Sparčiai augančiame ir vis daugiau naujakurių pritraukiančiame Romainių mikrorajone netrukus startuos vadinamojo Vijūnų darželio statybos. Tai bus viena didžiausių ikimokyklinio ugdymo įstaigų Kaune. Rangos darbų konkurso laimėtojai įsipareigojo darbus atlikti per pusantrų metų.

Vijūnų gatvės 78 numeriu pažymėtame 2,5 ha sklype jau šiomis dienomis pradedami statybų aikštelės įrengimo darbai. Čia iškilis šiuolaikiškas 260 vietų darželis – veiks 14 grupių, personalą sudarys daugiau kaip 100 darbuotojų. Suplanuotos 6 grupės lopšelinukų, likusias užims vyresnieji darželio auklėtiniai – po 15–20 vaikų kiekvienoje iš klasių.

„Toliau plečiame švietimo įstaigų tinklą ten, kur jų labiausiai reikia. Darželis Romainiuose – dar viena miesto investicija į ateitį. Naujas, erdvus darželis pasitarnaus visiems: tėvai džiaugsis ugdymo įstaiga arčiau namų, pedagogai čia ras savęs vertas modernias darbo vietas, o mažieji kauniečiai augs, tobulės jaukiose patalpose ir dideliame kieme“, – apie pradedamą statyti darželį kalbėjo Kauno meras Visvaldas Matijošaitis.

Projektuojant pastatą didžiausias dėmesys skirtas vidaus ir lauko erdvių funkcionalumui. Ugdymo įstaigą statys bendrovė „Verslo“ pagal UAB „Medstatyba“ parengtą projektą. Rangovai įsipareigojo darbus atlikti per pusantrų metų. Objektui miestas skirs beveik 6,5 mln. eurų.

Visos pagrindinės darželio erdvės bus pritaikytos žmonėms su negalia: užtikrinama

galimybė nekludomai judėti po erdves, atitinkamai suplanuoti reikalingi baldai ir įrenginiai.

Kiekviena grupė turės atskirą išėjimą į vidinį kiemą. Grupių blokus apjungs bendra lauko terasa. Joje bus galima organizuoti renginius ir kitas veiklas gryname ore.

Šalia numatytos vaikų žaidimų aikštelės, aktyvių užsiėmimų ir poilsio erdvės, takai pasivaikščiavimams. Bene pusę sklypo užims žalioji zona, kurią darželis išnaudos pagal savo poreikius: mokomiesiems darželiams, sportui, žaidimams, piknikams ar kitoms pramogoms.

Visą teritoriją apjuos 1,5 m aukščio ažuvinė tvora. Prie pagrindinio įėjimo numatyta vaikų įlaipinimo ir išlaipinimo zona. Netoliese – 32 vietų automobilių parkavimo aikštelė ir dau-

giau kaip dešimtys dviračių stovėjimo vietų. Darželį bus patogų pasiekti pėsčiomis: teritoriją apjuos naujų takų tinklas.

Romainių darželis – jau antroji Kauno miesto „plyno lauko“ investicija švietimo srityje. 2022 metais Šilainiuose atidarytas „nuo nulio“ iškilęs ir iškart užpildytas 200 vietų darželis „Vaikystės takas“.

Pernai Vilijampolėje baigta sovietinio pastato konversija į modernų „Pelėdžiuko“ darželį. Jį lanko 160 vaikų – nuo pačių mažiausių iki priešmokyklinukų.

Netrukus prasidės ir Tirkiliškių darželio bei mokyklos-darželio pastatų renovacija ir plėtra Aleksote.

Ryšių su visuomene skyriaus inf.

Pradedant naujus mokslo metus Klaipėdoje – išskirtinis įvykis. Tauralaukyje, Senvagės gatvėje, duris atvėrė visiškai nauja mokykla. Tai pirmoji nauja mokykla, pastatyta Klaipėdoje per nepriklausomybės laikotarpį.

KLAIPĖDOJE DURIS ATVĖRĖ NAUJA MOKYKLA

„Šiaurinėje miesto dalyje mokyklų trūksta, tad naujos mokyklos statybos šioje miesto dalyje buvo reikalingos. Nors projekto įgyvendinimas buvo ypatingai sudėtingas ir brangus, šiandien turime rezultatą, kuris, tikiuosi, tenkina švietimo bendruomenę bei mokinių tėvus. Tačiau šiuo projektu taško dėti negalime – ugdymo vietų poreikis šioje miesto dalyje didžiulis, tad ir toliau ieškome sprendinių, kaip užtikrinti daugiau vietų, tačiau ne tokiais brangiais ir sudėtingais sprendimais. Viena iš galimybių – senosios Tauralaukio progimnazijos rekonstrukcija, kuri taip pat palengvins situaciją šiaurinėje miesto dalyje“, – sako Klaipėdos meras Arvydas Vaitkus.

Naujoji mokykla Tauralaukyje turi du korpusus, sujungtus stikline galerija. Apvalios formos statinys bus mokomasis korpusas, stačiakampio formos – sportinis. Nauja mokykla skirta pirmų–aštuntų klasių moksleiviams, čia naujus mokslo metus pradeda 666 vaikai.

Mokyklos projektuotojas – UAB „A405“, rangovas – UAB „Versina“. Mokyklos statybos kainavo 19,5 mln. Eur.

Ateityje pokyčiai lauks ir kitų teritorijoje esančių pastatų – sprendžiama, kaip racionaliai išnaudoti atsilavinusį pagrindinį mokyklos pastatą ir šiaurinėje miesto dalyje užtikrinti dar daugiau ugdymosi vietų.

Parengė Romas Gurklys

Šventės pabaigoje – tradicinis užburiantis komandų virėjų šokis.

Tęsiame tradicijas! Jau 16 metų vos tik ruduo atkeliauja į pamarį, čia atsukba ir išskirtinis, ypatingas, savitas ir unikalus renginys – Žuviinės virimo čempionatas. Apie šį įvykį jau žino ne tik visa Lietuva. Garsas apie gardžiąją Rusnės saloje verdamą žuviinę jau pasklido ir mūsų užsienio partnerių šalyse. Kurgi daugiau pamatysi šitiek geriausių žuviinės virėjų vienoje vietoje, kurgi daugiau Lietuvoje išvysi žuviinės ragautojų.

16-oji gardžiausia pamario krašto šventė įvyko! Šiais metais Žuviinės virimo čempionato nepraleido ir žuviinės mėgėjai iš pačių įvairiausių Lietuvos kampelių, čia apsilankė ir mūsų užsienio partneriai iš Alanijos (Turkija), Skadovsko (Ukraina), Saldus (Latvija), Gdanskio Pruščo (Lenkija).

Dėl geriausiųjų titulo ir išskirtinio žuviinės čempiono žiedo varžėsi 61 Lietuvos bei užsienio komanda. Pasiektas renginio rekordas – išvirta net 4 tonos 150 litrų žuviinės.

Dėkoju kiekvienam šventės svečiui, visiems dalyviams, išradingosioms komandoms ir, žinoma, nepaprastiesiems komandų šefams.

Ačiū visiems Žuviinės virimo čempionato organizatoriams ir rėmėjams.

Iki susitikimo 17-ajame Žuviinės virimo čempionate!

Šilutės rajono savivaldybės meras
Vytautas Laurinaitis

16-ASIS TARPTAUTINIS ŽUVIENĖS VIRIMO ČEMPIONATAS ĮVYKO

Rugsėjo 7 d. susirinkusius į Rusnę į Žuviinės virimo čempionatą sveikino čempionato sumanytojas ir vedėjas Marijus Budraitis, Šilutės rajono meras Vytautas Laurinaitis, savivaldybės vadovai, Seimo nariai. Komandų virėjų šefams buvo įteiktos prijuostės, ant kurių ne tik Žuviinės virimo čempionato simbolinis logotipinis ženklas, bet ir Mažosios Lietuvos vėliava, kuria siekiama parodyti šio krašto išskirtinumą ir istorinę brandą.

Dėl Žuviinės čempionato žiedo kovoję ne tik vyrai, bet ir vienuolika moterų. Šiomet Žuviinės virimo čempiono žiedas iškeliavo į Lazdijus. Absoliuti čempionatą laimėtoja – komanda „Dzūkų jūros piratai“ su virėju – Remigijumi Avuliu.

Tradicinės žuviinės kategorijoje pirmąją vietą pelnė komanda „GG“ – virėjas Giedrius Gričiūnas.

Žuviinės sriubos virimo kategorijoje pergalę džiaugėsi komanda „Neatlaikė bortai“. Tai jungtinė komanda, kurią sudarė kauniečiai, klaipėdiečiai ir marijampoliečiai. Jų virėjas Edvinas Žukauskas.

16-ojo žuviinės virimo čempionato metu išvirtas rekordinis kiekis žuviinės! Šiomet išdalinta 4,15 tonos žuviinės. Pasiektas ir dalyvių rekordas – daugiau nei 10 tūkst. žmonių. Pasipldė ir Čempionų klubas – dabar jame yra 4 moteris ir 12 vyrų.

Renginio metu už žuviinę buvo aukojamos lėšos, kurios skirtos Rusnės bendruomenei. Šiomet jų surinkta 3 938 eurai. Pasak M. Budraičio, per visą žuviinės gyvavimo laiką surinkta beveik 15 000 eurų.

„Dėkingas kiekvienam, kurie buvote šio renginio dalimi, įnešdami į žuviinės čempionatą savojo žavesio ir sustiprindami tą galingą energetinį lauką samčių ir katilų brolijos rate... Visi iki vieno esate mums svarbūs ir laukiami kitais metais, rugsėjo pirmąjį savaitgalį, sugrįžtant į Rusnę“, – socialiniame tinklapyje rašė M. Budraitis.

Šilutės krašte tai vienintelis renginys, kuris pritraukia tokius srautus dalyvių ir žiūrovų, primenantis ne tik Mažosios Lietuvos krašto istoriją, bet ir skatinantis ją pažinti.

Marijus Budraitis: visi iki vieno esate mums svarbūs ir laukiami kitais metais, rugsėjo pirmąjį savaitgalį, sugrįžtant į Rusnę.

Čempionų komandai iš Lazdijų „Dzūkų jūros piratai“ su virėju – Remigijumi Avuliu (centre) įteiktas Čempiono žiedas, čempionų vėliava ir daug dovanų.

Šiomet Čempionato ambasadoriaus plaketė įteikta Skuodo rajono merui Stasiui Gutautui (geltonais marškinėliais) ir skuodiškių komandai.

Žuviinės vertinimo komisija: įvairių metų žuviinės virimo čempionai.

ŠAKIUOSE DURIS ATVERIA NAUJI BENDRUOMENINIAI VAIKŲ GLOBOS NAMAI

Lina MORKŪNIENĖ

Šakių rajono meras Raimondas Januševičius: „Atvėrus duris naujesiems globos namams bus sudarytos puikios sąlygos dar aštuoniems vaikams“.

Imonės Conlista komercijos direktorius Linas Bogušis: „Turime vieną tikslą – siekti kuo geresnio galutinio rezultato“.

Naujųjų globos namų direktorius kun. Virginijus Kelertas: „Namai įrengti pagal visus reikalavimus, todėl bus lengva sukurti gyvenimui šeimoje artimą aplinką“.

Kol Lietuvoje dar neatsiranda pakankamai globėjų, įtėvių, galinčių globoti ar įvaikinti visus vaikus, kuriems dėl ilgalaikės nepriežiūros, tėvų priklausomybių ar fizinio smurto tampa nesaugu gyventi savuose namuose, savivaldybės turi remtis vaikų globos namais. Šakiuose netrukus duris atvers visiškai nauji Bendruomeniniai vaikų globos namai, tapiantys saugiu ir jaukiu prieglobsčiu vienai šeimynai.

Anksčiau institucinė globa buvo laikoma kone vienintele išeitimi, užtikrinančia vaiko išgyvenimą, kai namie tampa nesaugu. Bėgant laikui vaiko teisių ir poreikių supratimas pasikeitė – prieita prie išvados, kad vaikams kur kas geriau augti šeimoje nei institucijoje. Jau kelerius metus Lietuvoje vykstanti institucinės globos namų pertvarka įgavo pagreitį – netrukus didelių vaikų globos namų nebeliks visai. Kadangi nėra lengva rasti namų, kurie atitiktų bendruomeninių (kitaip dar vadinamų šeiminių) vaikų globos namų standartus, Šakiuose buvo pasiryžta tokius pasistatyti. Šakių rajono savivaldybės meras Raimondas Januševičius džiaugiasi, kad rajone beglobių vaikų situacija yra viena geresnių šalyje, o atvėrus duris naujesiems bendruomeniniams vaikų globos namams bus sudarytos puikios sąlygos dar aštuoniems vaikams.

Savivaldybės vadovas nebando slėpti, kad iššūkių ir dalykinių rūpesčių įgyvendinant projektą buvo nemažai: „Tačiau mums buvo svarbus galutinis rezultatas, todėl ėjome į dialogą su rangovais, ieškojome kompromisų, koregavome kai kuriuos projektinius sprendimus, ir, nors ir vėliau nei buvo numatyta, įkurtuvės bus“.

Naujųjų bendruomeninių vaikų globos namų administravimas dešimčiai metų bus pavestas direktoriaus Virginijaus Kelerto vadovaujamai VŠĮ „Šakių Diakonijai“. Tiesa, Šakių Diakonijoje vaikai taip pat gyvena puikiomis sąlygomis atskiruose butuose, turi savo kambarius, kuriuose gyvena po du, pagal savo amžių ir galimybes mokosi patys gaminti maistą, tvarkyti namus ir prižiūrėti aplinką. Šiuo metu čia gyvena 24 vaikai – trys šeimos po aštuonis vaikus, tad užpildytos visos galimos vietos. Naujieji namai, pasak V. Kelerto, taip pat įrengti pagal visus reikalavimus ir atitinka šeimos poreikius, todėl bus lengva sukurti gyvenimui šeimoje artimą aplinką. V. Kelertas prisipažįsta, kad per bemaž dvidešimt veiklos metų jam teko ne kartą patirti, ką reiškia dalyvauti vykstančiose reformose, prisitaikyti prie vis kintančių sąlygų, bet džiaugiasi, kad per tuos metus galėjo suteikti prieglobstį daugiau nei 400 vaikų. „Kiek vaikų liks be tėvų globos, numatyti sunku, tai lemia daug veiksnių – yra buvę situacijų, kai turėjome 16 globotinių, bet esame prieglobstį teikę ir 54 vaikams“, – ilgamete patirtimi dalijasi V. Kelertas. Į naujuosius bendruomeninius globos namams Šiaulių g. išsikels viena šeimyna, o atsilaisviusiose patalpose bus teikiamos palydėjimo paslaugos pilnamečiams jaunuoliams.

Statybos darbus atliko UAB „Conlista“, turinti daug patirties dirbdama tiek su valstybės institucijomis, tiek su privačiais užsakovais ir savivaldybėmis. Bendrovės akcininkas, įmonės komercijos direktorius Linas Bogušis tikisi, kad tai buvo pirmasis, bet ne paskutinis užsakymas Šakiuose: „Statybos visada vyksta

palaikant nuolatinį dialogą tarp užsakovo ir rangovo – tai teisinis, technologinis, žmogiškasis dialogas argumentuojant, ginčijantis, bet svarbiausia turint vieną tikslą – kuo geresnį galutinį rezultatą“. „Pradėjome projekto darbus per pačią COVID-19 pandemiją, keliems mėnesiams darbai buvo sustoję, bet šiandien džiaugiamės, kad savų saugių namų neturintys vaikai čia turės geras gyvenimo sąlygas“. Jis pripažįsta, kad nepaisant visose statybose įprastų sunkumų, dialogas su Šakių savivaldybės vadovais ir administracijos specialistais buvo geranoriškas ir konstruktyvus.

Pasak L. Bogušio, dirbti tokiuose objektuose kaip šie bendruomeniniai vaikų globos namai, kitaip tariant, būti socialinę atskirtį mažinančių, vaikų gerovę garantuojančių projektų dalimi, reikia ir tam tikro pilietinio, žmogiškojo nusiteikimo: „Didelių pelnų juose neuždirbsi, su skiriamomis lėšomis vos išsisukame. Bet man verslas reiškia ne vien materialinę naudą, nuogą pelno siekimą. Normalioje valstybėje verslas turi būti ir yra tam tikra solidarumo su pažeidžiamais, nelaimingais žmonėmis forma. Tokių minčių skatinamas ir ėmiausi šio projekto“, – kalba jaunas keturių vaikų tėvas, darbavęsis ir su gyvybės langeliais, neatsisakantis paremti įvairių socialinių iniciatyvų per Rimanto Kaukėno fondą ar gydytojų asociaciją „Raudonos nosys“.

Šiuo metu Lietuvoje veiklą vykdo 130 bendruomeninių vaikų globos namai, kuriuose globojami 676 vaikai. Valstybiniuose vaikų globos namuose, jų šalyje yra 17, vis dar gyvena beveik 500 vaikų.

CONLISTA

- ❖ Vertiname ir branginame kiekvieną projektą
- ❖ Visapusiškai atestuota, nuolat auganti ir tobulėjanti įmonė
- ❖ Pažangiausios technologijos ir nepriekaištinga kokybė
- ❖ Įgyvendiname sudėtingiausius ir nestandartinius Jūsų sumanymus

www.conlista.lt
info@conlista.lt

Šakiuose netrukus duris atvers visiškai nauji bendruomeniniai vaikų globos namai, tapsiantys saugiu ir jaukiu prieglobsčiu šeimynai.

KAIP MODERNIAI PRISTATYTI MIESTĄ?

Atsakykite į klausimą: „Kokiose šalyse yra šios vietovės: Karkasonas (Carcassonne), Alhambra ir Katanas (Catan)?“

Karkasonas yra viduramžių miestas Prancūzijoje, istorinis Alhambros miestas klestėjo Ispanijoje, o štai Katanas, nors ir labai girdėtas, yra ne reali vietovė, o mistinė sala. Sveikiname, jei į bent vieną klausimo dalį atsakėte teisingai.

Visas šias vietoves vienija vienas dalykas – jas išgarsino stalo žaidimai: vien „Catan“ stalo žaidimo egzempliorių pasaulyje yra parduota daugiau nei 45 milijonai. Jis skirtas žaisti 2–4 žaidėjams ir ne vieną kartą, taigi, dauginam bent iš 3... Tokios reklamos galėtų pavydėti ne vienas miestas!

Daugelis stalo žaidimų kūrėjų gerai žinomus miestus, dažniausiai sostines, pasirenka patys, siekdami kuo didesnio žaidimo populiarumo. Tačiau taip būna ne visuomet – miestų savivalda taip pat dažnai inicijuoja stalo žaidimų apie miestą, rajoną ar mieste vykstančius procesus sukūrimą.

KODĖL STALO ŽAIDIMAS?

Stalo žaidimas visų pirma yra kultūros produktas, kaip ir knygos, spektakliai ar paveikslai. Ir ne tik pasaulyje, bet ir mūsų šalyje: Lietuvos žaidimų kūrėjų asociacija – strateginė Kultūros ministerijos partnerė, vykdanči ilgalaike kultūros politiką. Didžiosios bibliotekos jau turi atskirus stalo žaidimų fondus, vadinamąsias žaislotekas, kur galima skolintis žaidimų. Vyksta specializuotos parodos, stalo žaidimų festivaliai, teikiami šios srities apdovanojimai.

Žaidimų kultūra sparčiai populiarėja ne tik tiesiogine forma. Informacijos perdavimu, mokymosi proceso sužaidybinimas (dar vadinamas *gamifikacija* arba *geimiifikacija*) – XXI amžiaus mada, nors to ištakos siekia daug senesnius laikus. Žaidimo elementai pritaikomi didinant įsitraukimą, būriant komandą, mokant darbuotojus ar vartotojus, aiškinant sudėtingus procesus, šviečiant visuomenę ar net mažinant nusikalstamumą. Lietuvos biuruose kuriamos žaidimų bibliotekos, o studentai mokomi pasiūlydami stalo žaidimų kūrimo modelius.

KOKIĄ INFORMACIJĄ GALIMA PERTEIKTI STALO ŽAIDIMU?

Vienas Lisabonos simbolių – spalvoti tramvajai. 28 tramvajaus linija vinguriuoja po senamiestį pro iškiliausius miesto statinius. Linijos numeriu pavadintas ir populiarus stalo žaidimas. Žaidėjų užduotis – tam tikru maršrutu pervežti kuo daugiau keleivių. Ant žaidimo lentos pavaizduotas Lisabonos centras. Jau po pirmo žaidimo visi žino, kuriame rajone stovi koks pastatas ir kokioje stotelėje reikia išlaipinti jį apžiūrėti norinčius keleivius!

Žaidimas gražus, jį smagu žaisti, kartu perteikiama daug informacijos. Panaši (keliaivimo) mechanika tiktų žaidimui, kuris pradinukams padėtų pažinti savo miestą, kad jie gerai jame orientuotųsi, būtų saugūs, o sulaukę tinkamo amžiaus galėtų vieni po jį keliauti. Taip pat toks žaidimas tiktų šunelių šeiminkams, sportininkams ar net galėtų mokyti miestiečius rūšiuoti, jei lankomi objektai būtų parinkti atitinkamai: šunų aikštelės, sporto salelės, rūšiavimo konteineriai ir t. t.

Strateginiai, resursų žaidimai, kaip jau minėti „Catan“ ir „Alhambra“, gali būti geras pavyzdys, kaip sukurti žaidimą miesto ištekliams, istorijai, procesams pristatyti. Laiko skalės dėliojimas – puiki priemonė miesto istorijai, asmenybės ar įvykiams pažinti, mokyti ir mokytis.

Viktorinos pobūdžio žaidimai – puiki alternatyva knygoms ar brošiūroms, nes informacija perteikiama per klausimus ir atsakymus su maža konkuravimo kibirkštimi. Kaip būtų šaunu, kad toks nedidelis žaidimas su smagiais klausimais apie gimtąjį miestą būtų kiekvienoje klasėje!

Pažintinę ar ugdomąją paskirtį turintis stalo žaidimas yra ir puikus suvenyras ar dovana miesto svečiui, pažangiam mokiniui ar nusipelnusiam piliečiui. Žaidimas yra skirtas žmonių grupei (dažniausiai 3–4 asmenims), žaidžiamas ne vieną kartą, tad vartotojo, adresato pasiekiamumas yra keletą kartų didesnis nei individualaus produkto atveju.

KAIP SUSIKURTI STALO ŽAIDIMĄ?

Žinoma, galite kurti stalo žaidimą patys, galbūt turite stalo žaidimų entuziastų savo

savivaldybėje. Didžiausia problema yra žaidimo gamyba, nes Lietuvoje nėra specializuotų fabričių, kurie pagamintų aukštos kokybės gaminius geromis kainomis. Daugelis įdomesnių stalo žaidimų komponentų atkeliauja iš Kinijos, reikia patikrintų tiekėjų. Didesnio stalo žaidimo testavimui reikia mažiausiai 100 valandų ir bent 50 peržaidimų. Todėl nuo idėjos iki gaminio ant stalo yra netrumpas kelias.

Stalo žaidimui sukurti reikia specialių žinių ir kompetencijų, jas jūsų miestui gali pasiūlyti 23 metus rinkoje veikianti leidykla „Terra Publica“ ir jos profesionalų komanda. Kiekvienais metais mes išleidžiame daugiau nei 20 originalių žaidimų pardavimui ar užsakovams. Esame išleidę stalo žaidimus Jonavos rajono, Prienų rajono, Šiaulių miesto, Vilniaus miesto, Elektrėnų savivaldybėms, taip pat LR finansų ministerijai, kino centrui „Romuva“, privačioms statybos, atliekų rūšiavimo, finansų paslaugas teikiančioms organizacijoms. Vienas didžiausių mūsų užsakomųjų stalo žaidimų „Sukčių voratinklis“ (užsakovas – AB Lietuvos bankas) išrinktas geriausia 2023 metų stalo žaidimu.

Priklausomai nuo stalo žaidimo dydžio, žaidimo kūrimas trunka 6–12 mėnesių ar net ilgiau. Todėl, jei jus domina naujas ir modernus būdas pristatyti savivaldybę, nedelskite ir susisieki su mumis (**VšĮ „Terra Publica“, gamybos direktorė Rūta Kilienė, +370 620 49 907, ruta@terrapublica.lt**).

Stalo žaidimo kūrimas gali būti smagus procesas ir jūsų komandai, o mes tikrai turime, ką jums parodyti ir papasakoti!